

Maria Sułowska

Kaliszany, pow. Opole Lubelskie. Stanowisko 2

Informator Archeologiczny : badania 5, 176-177

1971

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

menty ceramiki XII-XIV-wieczne oraz ostroga datowana na wiek XIII pozwalają datować grodzisko na wiek XII-XIV.⁴ Chronologię potwierdza grot żelazny XIII-XIV w.⁵ znalezione w działce 34/71 przecinającej wał wewnętrzny grodziska.⁶ Działki 34/87, 34/71, 34a/71, 36/71, 36a/71 przecinające oba wały wraz z fosami pozwoliły stwierdzić, iż były to wały o konstrukcji drewniano-siemnej.⁷ Występująca gruba warstwa silnie przepalanej gliny z drobnymi węgielkami drzewnymi oraz z niewielkimi fragmentami przepalonego drewna /w wale wewnętrznym miąższość warstwy wynosiła 150 cm, w wale zewnętrznym około 100 cm/ pozwala przypuszczać, że grodzisko zostało zniszczone przez pożar.⁸

Stanowisko III.⁴

Na północ od wzniesienia "Maczule", na którym znajduje się grodzisko, przy drodze do wsi Nowy Dwór, na wskazanym przez miejscowego rolnika wzniesieniu swanym "cmentarsyskiem" usytuowano stanowisko III.⁴ Odległość między stanowiskiem I i III wynosi około 600 m. Założono wykop sondażowy o wymiarach 5 m x 5 m. Celem sprawdzenia informacji, uzyskanych drogą wywiadu, mówiących o istnieniu starego cmentarsyska.⁵ W czasie prowadzenia prac badawczych nie natrafiono na żadne ślady potwierdzenia.⁶

INOWŁÓDZ, pow.: Rawa Mazowiecka patrz średniowiecze

JANKOWO, pow.: Inowrocław patrz okres halstacki

KALISZANY, pow.: Opole Lubelskie Katedra Archeologii Polski KUL
Stanowisko 2

Badania prowadziła mgr Maria Sułowska.⁴ Finansowała Katedra Archeologii Polski KUL.
Pierwszy sezon badań.⁵ Osada XII -XIII w.,
osadnictwo kultury Łużyckiej /brąz/ i ceramiki wstęgowej rytej.⁶

Stanowisko znajduje się na piaszczystej wydmie, która wypełnia zagłębienie w wysokim, wapiennym brzegu doliny Wisły.⁷ Wydma zajęta jest częściowo pod uprawę i zabudowę.⁸ Badania sondażowe /4 wykopy o wymiarach 5 x 1 m/ wykazały, że ceramika wczesnośredniowieczna występuje wyłącznie w związku z cienką warstwą silnie zbielicowanej próchnicy; poniżej znajduje się oalec, na którym rysują się jamy łużyckie ze schyłku epoki brązu lub zalega warstwa kulturowa z ceramiką wstęgową rytą.⁹

Biorąc pod uwagę wyniki sondażu, trzeba przyjąć, że wydma była zajęta pod osadnictwo wczesnośredniowieczne, przy czym warstwa kulturowa była zapewne stosunkowo cienka i z racji położenia na stoku została zniszczona przez erozję. Ceramika wczesnośredniowieczna, uzyskana wyłącznie we fragmentach, pozwala datować stanowisko na XIII-XIII w. Na stanowisku nie planuje się dalszych badań.

KALDUS, pow. Chełmno

Katedra Archeologii Uniwersytetu
Mikołaja Kopernika w Toruniu

Badania prowadzili mgr Andrzej Kola /autor sprawozdania/ oraz mgr Wiesława Matuszewska-Kola i mgr Ryszard Boguwołski. Finansowało PPHN w Chełmnie. Piąty sezon badań. Stanowisko wielowarstwowe. Grodzisko i osada etwarta - wczesne średniowiecze i osada - okres halstański i wczesny podokres lateński.

Badania trwają w związku z opracowywaniem problematyki wczesnofeudalnego ośrodka osadniczego w Chełmnie - maczelnym grodzie siemi chełmińskiej we wczesnym średniowieczu. Zlokalizowano je na terenie domniemanego przebiegu wału obronnego oddzielającego mały gródek feudalny /stanowisko 3/ od rozległej osady obronnej /stanowisko 6/, w odległości około 15 m na północ od podnóża ogromnego wału obronnego swanego "Górą Wawrzyńca".

Wykop 7 x 12 m umiejscowiono równolegle do przebiegu tegoż wału. Ogromne rozmiary wykopu, wynikające z konieczności uzyskania wglądu w warstwy kulturowe, zalegające do głębokości ponad 6 m, pozwalały więc dotrzeć do głęboko zalegających warstw kulturowych stosunkowo dużą płaszczyzną. Wykop podzielono na trzy odcinki badawcze /I-III/ o rozmiarach 7 x 4 m.

Po zdjęciu ziemi ornej ukazała się szara ziemia, z ceramiką oraz na odcinku I, spalenizną i luźno zalegającymi kamieniami. Na głębokości około 50 cm, na pograniczu odcinka II i III odsłonięto dwa szkielety bez wyposażenia. Pochodzą one najprawdopodobniej z XVII-XVIII w.; szczegółowa ich chronologia nie jest możliwa do określenia ze względu na brak datowników.

Pogłębienie wykopu ukazało na odcinku I ciemnienie warstwy, występowanie spalenizny oraz większej niż na pozostałych odcinkach ilości zabytków ruchomych, głównie ceramiki. Ta część warstwy wyraźnie oddzielona była od pozostałych odcinków jasno-żółtym piaskiem. W miarę pogłębienia wykopu zasięg ciemnej ziemi zwiększał się, woho-